

Time: 2 ½ Hours

[Total Marks: 75] Regular

- NB: 1. All question are compulsory.
2. Figures to the right indicate the full marks.
3. Give Case law / reason wherever necessary.

Q.1 Answer any six in two sentences

12

- Who can exercise general lien?
- What is the meaning of 'Principal Debtor'?
- Give any two rights of Surety against the Creditor
- What is the meaning of 'Future goods' under the sale of Goods Act, 1930?
- What are the circumstances in Which the guarantee becomes invalid?
- What is the meaning of 'Mercantile Agent' under the Sale of Goods Act, 1930?
- Explain authority of Partners in an emergency
- Give any two grounds on which a Partnership firm can be compulsorily dissolved?

Q.2 Write Short notes on any two of the following

12

- Sub-Agent
- Essentials of a Partnership
- Discharge of Surety
- Revocation of Continuing guarantee

Q.3 Answer any two Situation Based questions

12

- A holds a lease form B, terminable on 6 months' notice. C an unauthorized person, gives notice of termination to A.
 - Can this notice by C be ratified by B?
 - What are the essentials of a valid ratification?
- X a Bank, had given an overdraft facility to a partnership firm and its partners, against the firm's Fixed deposits. The partners and the firm made a default in repayment of that loan in spite of notices given by the bank.
 - Can the Bank exercise lien over the fixed deposits of partnership firm?
 - Presuming that the firm has two separate accounts in the same Bank, one is current account. Can the Bank utilize the balance in the current account for satisfaction of the overdraft facility? Give reasons.

- c) A finds a lost high Pedegree dog on the road and spends money to look after that dog. Later when the owner approaches A and takes away that dog, refuses to reimburse the expenses incurred by A on that dog.
- What are the rights of A, the finder?
 - Which legal Principle applies here? Give your reasons.

Q.4 Answer any three in detail

39

- Explain the various modes of 'Termination of Agency'
- Who is an 'Unpaid Seller'? Discuss the rights and duties of an 'Unpaid seller'.
- What are the rights and liabilities of a minor when admitted to the benefits of a Partnership firm?
- Define a pledge. State the rule and exception if any, to the rule "no one can make a valid pledge who is not the owner of goods"
- Discuss the Concept of Subrogation in a contract of Guarantee

वेळ: २½

गुण: ७५

कृपया लक्षात ठेवा

१. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत
२. उजवीकडे पूर्ण गुण दर्शवितात
३. जेथे आवश्यक असेल तेथे कारणे / केस - लाँ द्या.

प्रश्न १

कोणत्याही सहाचे दोन वाक्यात उत्तरे लिहा

१२

- अ) सामान्य अधिकार (जनरल लिन) कोण वापरू शकतो
- ब) 'प्रमुख ऋणको' याचा अर्थ काय?
- क) जामिनदाराचे धनको विरुद्धचे कोणतेही दोन अधिकार सांगा.
- ड) मालविक्री कायदा, १९३० अन्वये, "भविष्य कालीन माल" याचा अर्थ सांगा.
- इ) हमी (गॅरंटी) अवैध होण्याची परिस्थिति / कारणे सांगा.
- फ) मालविक्री कायदा, १९३० अन्वये, 'व्यापारी प्रतिनिधी' (एजंट) याचा अर्थ काय.
- ग) भागीदारांची आणि बाणीतील अधिकारिता स्पष्ट करा.
- ह) भागीदारी संस्था सक्तीने बरखास्त करता येईल यासाठीची कोणतीही दोन कारणे सांगा.

प्रश्न २

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांवर टिप लिहा.

१२

- अ) उप-प्रतिनिधी
- ब) भागीदारीची वैशिष्ट्ये
- क) जामिनदाराची मुक्तता
- ड) अखंड हमीचे रद्द करणे

प्रश्न ३

कोणत्याही दोन परिस्थिती- जन्य प्रश्नांची उत्तरे लिहा

१२

- अ) 'अ' याने 'ब' कडून भाडेपट्ट्याचा करार धारण केला आहे, जो सहा महिन्यांची नोटिस देऊन रद्द करता येईल. 'क' हा अनाधिकृत व्यक्ती 'अ' याला सदर करार रद्द करण्याची नोटिस देतो.
 - i) 'क' याने दिलेली नोटीस 'ब' रॅटीफाय / मान्य करू शकतो काय?
 - ii) वैध मान्यतेची (रॅटीफिकेशन) / संमतीची वैशिष्ट्ये सांगा.
- ब) भागीदारी फर्मच्या / मुदत जमा ठेवीच्या तारणावर, 'क्ष' बँकेने सदर भागीदारी संस्थेस आणि तिच्या भागीदारांना अतिकर्ष (ओवर ड्राफ्ट कर्ज) सुविधा दिली आहे. भागीदार आणि सदर फर्म यांनी 'क्ष' बँकेने नोटीसा पाठवूनही सदर कर्जाची परतफेड करण्यामध्ये कसुर (डीफॉल्ट) केली.

i) भागीदारी संस्थेच्या / फर्मच्या सदर मुदत जमा ठेकीवर बँक आपला लीनचा अधिकार बजाऊ शकते काय?

ii) जर त्या भागीदारी संस्थेची दोन वेगवेगळी खाती त्याच बँकेत असतील, ज्यामध्ये एक 'चालू खाते आहे' तर त्या चालू खात्यामधील रक्कमेचा सदर बँक सदर अतिकर्ष सुविधेची (कर्ज) रक्कम वसुली करण्यासाठी वापर करू शकेल काय ?

क 'अ' याला उच्च पेडीग्रीचा एक हरवलेला कुत्रा रस्त्यावर सापडला आहे . 'अ' त्या कुत्र्याच्या देखभालीसाठी व खाण्यासाठी आपले पैसे खर्च करतो. कालांतराने सदर कुत्र्याचा मालक 'अ' ला भेटून आपला सदर कुत्रा घेऊन जातो परंतु 'अ' ने त्या कुत्र्यावर केलेला खर्च 'अ' ला देण्यास नकार देतो .

i) 'अ' या हरवलेला कुत्रा सापडलेल्या व्यक्तीचे अधिकार काय आहेत?

ii) या घटनेमध्ये कोणते कायदेशीर तत्व लागू पडते? तुमची कारणे द्या.

प्रश्न ४

कोणत्याही तीनची सविस्तर उत्तरे लिहा .

अ) 'एजन्सीचा करार संपुष्टात आणण्याच्या विविध पद्धती स्पष्ट करा.

ब) अप्राप्त मूल्य विक्रेता कोणाला म्हणतात ? त्याचे अधिकार व जबाबदाऱ्या स्पष्ट करा.

क) अज्ञान (मायनर) व्यक्तीला भागीदारी संस्थेमध्ये लाभासाठी प्रवेशित करून घेतले तर त्याचे हक्क व जबाबदाऱ्या कोणत्या हे सविस्तरपणे स्पष्ट करा .

ड) तारण (प्लेज) ची व्याख्या सांगा . "मालाचा मालक नसलेली कोणतीही व्यक्ती वैध तारण ठेऊ शकत नाही" हा नियम स्पष्ट करा व त्याला काही अपवाद असल्यास ते सांगा.

इ) प्रत्यास्थापन / प्रत्यासन (सबरॉगेशन) ची संकल्पना स्पष्ट करा. हमी संविदा मधील तरतुदीनुसार.